ޖއ/19/2024/ރ-17

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ

ބޭރު ފަރުމަތަކުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓް

ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M19/KG/2024/4

25 އޭޕްރީލް 2024

ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ

މި ކޮމިޓީ އުފެދިފައިވަނީ 11 ޖޫން 2019 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2019 ވަނަ އަހަރުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. އަދި، 1 މާރިޗު 2021 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 11 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާ އާއި 116 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމުގެ ގޮތުން، "ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ" ގެ ނަން، "ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ" ގެ ނަމުގެ ގޮތުގައި އިސްލާހުކުރެވި، އަދި މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް އިސްލާހުކުރެވިފައިވެއެވެ.

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ، ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކަންކަން ދިރާސާކުރުމާއި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ސިޔާސަތުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލެއް އޮތްނަމަ، އެކަމެއް ފާހަގަކޮށް އެކަމެއް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އަދި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކާ ގުޅޭގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒް އާއި، ޚާރިޖީ ދާއިރާއާގުޅޭ މަސައްކަތް ކުރައި ހިންގާ ކޮންމެ އިދާރާއަކާ ގުޅޭގޮތުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (މ) ގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ކުރުމެވެ.

މިގޮތުން، އެ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ ބަޖެޓް ދިރާސާކުރުން، ފުރިހަމަކުރުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިޢާޔަތްކުރިން އެދި ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އަހަރީ ރިޕޯޓްތައް ދިރާސާކޮށް، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފާހަގަކޮށް އެ ކަންކަން އަންގުމާއި، އެ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ދިރާސާކޮށް، އެކަންކަމުގައި ކުރަންވީ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ޚިޔާލުދިނުމާއި، އެ އިދާރާތަކާ ބެހޭގޮތުން، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މަޢުލޫމާތު ހޯދައި، ސުވާލުކުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އެ އިދާރާތަކުން ކުރަމުންދާތޯ ބަލައި، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބާރުއަޅުއްވުމެވެ.

މީގެ އިތުރުން، ސަރުކާރާއި ބޭރު ޤައުމުތަކުގެ ސަރުކާރުތަކާ އަންނަ ގުޅުން ދިރާސާކުރުމާއި، ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެކިއެކި ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގުޅުން ދިރާސާކުރުން ހިމެނެއެވެ.

އަދި ބޭރުގެ ދައުލަތްތަކާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ވާ މުޢާހަދާތަކާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ތަފްޞީލު ރައްޔިތުން އެއްފަސް އިލްތިޒާމުވާ ބާވަތުގެ މުޢާހަދާތަކާއި އެއްބަސްވުންތައް ދިރާސާކުރުމާއި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅާ ސަފީރުންނާއި ޤުންސުލުންގެ މަސައްކަތް ދިރާސާކުރުމާއި، މަޖިލީހުން ރުހުން ދޭންޖެހޭ ބޭފުޅުން ދިރާސާކޮށް، އަދި މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެއެވެ.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

މުޤައްރިރު	މުޤައްރިރުގެ ނައިބު

ހުސައިން ޝަރީފް

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާ

އަޙްމަދު ޢީސާ

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު	މެންބަރު	މެންބަރު

އަޙްމަދު ޝައިބަފް

މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާ

ޒަހްޝީދު މުޙައްމަދު

ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާ

ޙަސަން އަޙްމަދު

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު	މެންބަރު	މެންބަރު

މުޙައްމަދު ނާޒިމް

ދަނގެތި ދާއިރާ

އަޙްމަދު ޝާހިދު

ގައްދޫ ދާއިރާ

ޙުސައިން ޒާހިރު

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާ

މެންބަރު	މެންބަރު	މެންބަރު

މުޙައްމަދު މުމްތާޒް

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ

އިބްރާހީމް ޝަރީފް

ކެލާ ދާއިރާ

އިލްޔާސް ޙަސަން

ދިއްގަރު ދާއިރާ

މެންބަރު

އިބްރާހީމް ޝަރީފް

މަރަދޫ ދާއިރާ

ފިހުރިސްތު

1. ތައާރަފު 5

2. މަޤްޞަދު 5

3. ސަފީރުންގެ ޝަރުޠުތައް 5

4. މަޤްޞަދު ޙާޞިލުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ފިކުރުތައް 6

5. މަޤްޞަދު ޙާޞިލުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތް 7

6. ހުށަހެޅުން 9

7. ނިންމުން 9

ޖަދުވަލު-1 މަޤްޞަދު ޙާޞިލުކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އޮނިގަނޑެއްގައި ދައްކާލަން
ހާޒިރީގެ ތަފްޞީލު

ޖަދުވަލު-2 މަޤްޞަދާއި މަޤްޞަދާ ގުޅުންހުރި ފިކުރުތައް

1. ތައާރަފު

މިއީ، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސެވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.

މި މައްސަލަ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާފައިވަނީ، 13 މާރިޗު 2024 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 13 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ.

2. މައްސަލަ

މި މައްސަލައަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޖެނީވާގައި ހުންނަ އ.ދ.ގެ އޮފީސްތަކަށް، ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަވާ ދާއިމީ މަންދޫބުކަމަށް ޖޭކޮބް ސަލީމާ ރަޝީދު، މ. ވިލާމަރުގެ ހަމަޖެއްސެވުމާއި، އަދި ސްވިޓްޒަލެންޑަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަވާ ސަފީރުކަމަށް އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ލުޠުފީ، މއ. ދިލާސާގެ ހަމަޖެއްސެވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

3. ސަފީރުންގެ ޝަރުޠުތައް

ސަފީރުންގެ ގޮތުގައި އައްޔަންކުރާ މީހުންގައި އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާންވާކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

1. ދިވެހިރައްޔިތެއްކަމުގައިވުން، އެހެން ޤައުމެއްގެ ރައްޔިތެއްކަން ނުވުން؛
2. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ބޭރު ސިޔާސަތާ، ސަފީރުކަމުގެ ވަޒީފާގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ފުދޭވަރުގެ ތަޖުރިބާއާއި ތަޢުލީމާއި ޤާބިލުކަން ހުރުން؛

3. ސަފީރުކަމަށް ކަނޑައަޅާ ފަރުދުގެ ދާއިމީ ރައްޔިތެއްކަން ނުވުން؛ ދާއިމީ ރައްޔިތެއްކަމަށް ބަލާނީ، އެ ފަރުދެއްގެ ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ޤައުމު ރައްޔިތެއްނޫން ދާއިމީ ރައްޔިތެއްކަން ދިނުމުގައި އަމަލުކުރާ މިންގަނޑާ އެއްގޮތަށް ދެވޭގޮތުގައެވެ.

4. އުމުރުން 30 (ތިރީސް) އަހަރު ފުރިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛

5. ޤާނޫނުއަސާސީ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރެވޭ މަޤާމެއް ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

6. ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މަޤާމުތަކުން ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛

7. ސަފީރުގެ ވަޒީފާއަށް އައްޔަންކުރަނީ ފޮރިން ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފެއްނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް، ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމެއް ފުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައިވުން.

4. މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ލިޔުންތައް

މި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ކޮމިޓީން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތަކުގައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

4.1 ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 27/2024 (13 މާރިޗު 2024) ގެ ސުވާލު ޖަވާބު ފޮނުއްވާފައިވާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސިޓީ (10 މާރިޗު 2024)؛

4.2 ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ނަންބަރު 198-Q/57/2024/5 (21 މާރިޗު 2024) ސިޓީ؛

4.3 މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒްގެ ނަންބަރު 25-A5/57/2024/16 (18 މާރިޗު 2024) ސިޓީ؛

4.4 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު 38-AC/57/2024/16 (18 މާރިޗު 2024) ސިޓީ؛ އަދި

4.5 މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 167-OM/57/2024/4 (17 މާރިޗު 2024) ސިޓީ.

5. މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތް

ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާފައިވާތީ، ޖޭކޮބް ސަލީމާ ރަޝީދު، މ.ވިލާދޫގެ އަލީ، އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޚުލޫދު، މއ.ދިލާސާގެ، އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ސަފީރުންގެ ގޮތުގައި އައްޔަނުކުރާ މީހުންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތުތަކާއި ބަލަންޖެހޭކަންތަކަށްވާ ޝަރުތުތަކަށް، އެ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވޭތޯ ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއައްސަސާތަކުގައި ބެލުމުން ދެންނެވުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމައި، އެ މުއައްސަސާތަކުން މައުލޫމާތު ވަނީ ހޯދިފައެވެ.

1. ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން
2. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒް
3. އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން
4. މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް

އެއަށްފަހު، 25 މާރިޗު 2024 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 5 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކާ، ދިވެހި ދައުލަތު ތަމްސީލުކުރުން، ސަފީރުކަމުގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އަދާކުރާނެ ގޮތްވަރުގެ ތަޞައްވުރާއި ތަޖުރިބާއާއި ޤާބިލުކަމުގެ ފަރާތްތަކާއި ބައްދަލުކުރުމަށްޓަކައި އެފަރާތްތަކާ އިންޓަރވިއުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމައެވެ.

އެގޮތުން، 26 މާރިޗު 2024 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 6 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޚުލޫދު އާ ކޮމިޓީން ކުރި އިންޓަވިއުއާއި، 27 މާރިޗު 2024 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 7 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ޖޭކޮބް ސަލީމާ ރަޝީދު އާ ކުރި އިންޓަވިއުގައި، ބޭރު ޤައުމުތަކާއި، ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގައި ދިވެހި ދައުލަތް ތަމްސީލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުންނާއި، ޑިޕްލޮމެޓިކް މިޝަންތަކުން ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންތައްތައް ހާސިލުކުރާނެގޮތުން މިޝަން ހިންގުމާ ގުޅޭގޮތުންނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތާއި މަސްލަހަތު ކުރިއަށްގެންދިއުމާއި، ބޭރު ޤައުމުތަކުގައި ދިރިއުޅެމުންދާ ދިވެހިންގެ ކަންތައްތަކުގައި އެހީތެރިވުމަށްޓަކައި ކުރެވެންހުރި ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީން އެ ފަރާތްތަކާއި ސުވާލުކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) އަށް އަހުލުވެރިވެފައިވާ މިންވަރު ދެނެގަތުމުގެ ގޮތުންވެސް ކޮމިޝަނުން ދެ ފަރާތްތަކާއި ސުވާލުކޮށްފައެވެ.

އެގޮތުން، ބޭރު ފަޅުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަލާމަތުން ހަމަޖެއްސުމަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މުއްސަނދިކަމާއި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޚިލާފުވާ ގޮތެއްގެ ކަމެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތެރެއިން، ސަރުކާރުން ލިބިދޭ އަދި ދިވެހި ދައުލަތަށް ފުލުހުންގެ ޕޮލިސީތަކާއި ދަސްތޫރީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރާ ފުލުހުންގެ ބަދަލުތަކުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށްދާ ގޮތެއް ދެނެގަތުމަށް، ބަޔަކު ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ޕޮލިސް ސަރވިސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަލާމަތުގެ ހަމަޖެއްސުމަށްފަހު އެކަށީގެންވާ ފުލުހުންނަށް ކޮމިޝަނުން އެ ފުލުހުންނަށް ކުރި އިންތިޒާމު އެއް ހަމަޖެއްސުމުގެ ސިޓީ (10 މާރިޗު 2024) އާއެކު އިންވެސްޓިގޭޝަނަށް ޝަކުވާ ލިބިފައިވާ ވަނަވަރުތަކުގެ ރިޕޯޓުތަކާ ކޮމިޝަން ހުށަހެޅުމަށް ފުރުޞަތު ދީފައެވެ.

އަދި ބޭރު ފަޅުމުތަކުގެ ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަލާމަތުން ހަމަޖެއްސުމަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މުއްސަނދިކަމާއި ޝަކުވާ ލިބިފައިވާ ފުލުހުންގެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަކުވާ ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ފުލުހުންގެ ކުރުމުގެ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މުއްސަނދިކަމާއި ސިޓީ (10 މާރިޗު 2024) އާއެކު އިންވެސްޓިގޭޝަނަށް ޝަކުވާ ލިބިފައިވާ ވަނަވަރުތައް ކޮމިޝަނުން ދިރާސާކުރުމުން، ބޭރު ސަލާމަތް ރަށްސަވީރުގެ ވަނަވަރުގައި އެފުލުހުން ބޭރު ފަޅުމުގެ ރައްދުދިނުމުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތަސް ކޮމިޝަނަށް ފުރުޞަތުދީފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ވަނަވަރު އަދާހަމަކުރުމުގެ ވަނަވަރެއް ޝަރުޢީގޮތުން މިނިސްޓަރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދެއްވުމަށްފަހު، އެފުލުހުންގެ އަދާހަމަކުރުމުގެ ވަނަވަރު، އެ މިނިސްޓްރީން 26 މާރިޗު 2024 ގައި ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ.

އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ގ) އަދި (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު މިފަރާތްތަކުން އިންސްޕެކްޝަނެއް ކުރެވިފައިވާތީއާއި، އެފަދަ މަޢުލޫމާތު މި ފަރާތްތަކުން އިންސްޕެކްޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ލިބިފައިނުވާތީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުގައި ދަންނަވާފައި، 11 އެޕްރީލް 2024 ގައި މިފަރާތްތަކުން އެފަދަ މަޢުލޫމާތު އިންސްޕެކްޝަނެއް ކުރެވިފައިވާކަމަށް، އެ މިނިސްޓްރީން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ.

އެހެންކަމުން، 23 އެޕްރީލް 2024 ގައި ބޭއްވި 8 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ޖެނެރަލް ފުލުހުން އ.ދ.ގެ އޮފީސްތަކުން، ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ފުލުހުން ދާއިމީ މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރުމަށް ބޭރު ސަލާމަތު ހަމަޖެއްސުމަށްފަހު، އަދި ސިފައިންގެ ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ފުލުހުން ސަލާމަތުން އަދާކުރުމަށް ދިމާވާ ޚަރަދު ހަމަޖެއްސުމާގުޅޭ

ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް، އެ ފަރާތްތަކަކީ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާގެގޮތުން ސަފީރުންކަމަށް ހަމަޖެއްސުމަށް އެކަށީގެންވާ ފަރާތްތަކެއް ކަމަށް ކޮމިޓީން ފާހަގަކޮށް، ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާގޮތް މަޖިލީހުގެ ތަޅުމަށް ފޮނުވުމާމެދު ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާކުރުމުން، އެގޮތުގެމަތިން މައްސަލަ ނިންމިއެވެ.

6. ހުށަހެޅުން

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، ޑޮކްޓަރ ސަލްމާ ރަޝީދު، މ. ވިލާދަރުގެ، އަދި ޖިނީވާގައި ހުންނަ އ.ދ.ގެ އޮފީސްތަކަށް، ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަވާ ދާއިމީ މަންދޫބުކަމަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ފަރާތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަވާ ދާއިމީ މަންދޫބުކަމަށް ހަމަޖެއްސެވުމަށް ރުހުން ދެއްވުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅައެވެ.

7. ނިންމުން

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޯރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމުގައި ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހުގެ ރުހުންހޯދުމަށްޓަކައި މި މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް، 23 އޮކްޓޯބަރ 2024 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ނިންމާފައިވަނީ އެ މައްސަލައާމެދު މި ރިޕޯޓުގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކަށް މަޖިލީހުން ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމެވެ.

ވީމާ، މި މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވައި، މި ރިޕޯޓުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްދެއްވުމަށް ކޮމިޓީއިން ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަމެވެ.

25 އޮކްޓޯބަރ 2024

ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ޖަދުވަލު-1

މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ހާޒިރީގެ
ތަފްސީލު ރިޕޯޓް

ބޭރު ޤައުމުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ސަފީރުން ހަމަޖެއްސުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ޙާޟިރުވި ނިސްބަތް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ޙާޟިރީގެ ތަފްސީލް ރިޕޯޓް

އެހެން ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމުގައި	@	މަޖިލީހުގެ ދިރާސީ ދަތުރުގައި	J	ރަސްމީ	O	ސަފަރުގައި	S	ވަޑައިނުގަންނަވާ ބައްދަލުވުން	-	ވަޑައިގެންނެވި ބައްދަލުވުން	✓
										ކޮމިޓީގައި ނުހިމެނޭ	N

ތާރީޚް	ބައްދަލުވުން	ޖުމްލަ ވަގުތު	ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް	މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް	ކުޅުދުއްފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޝިފާޒް މުޙައްމަދު	މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހައިމަލް	ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް އަބްދުލްޙަކީމް	ދަނގެތި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒް	ގައްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢާރިފް	ވިލިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިދު	ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އީސާ	ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުއާޒު	ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްހާމް ޙަސަން	ކާށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފު	ހިނމަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު
23.04.2024	08	0:13	✓	✓	✓	✓	N	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓
27.03.2024	07	0:50	✓	✓	✓	✓	S	✓	-	✓	-	O	✓	✓	N
26.03.2024	06	1:12	✓	✓	✓	✓	S	✓	-	✓	✓	O	✓	@	N
25.03.2024	05	0:07	✓	-	✓	✓	S	✓	-	✓	✓	O	✓	✓	N
ޖުމްލަ	4	2:22	4	4	4	4	0	4	0	3	2	0	4	3	1

ޖަދުވަލު-2

ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށްފައިވާ މައްސަލައާއި އެ މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔުންތައް

11-ޕ/19/2024

بسم الله الرحمن الرحيم

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އޮނަރަބަލް މުޙައްމަދު އަސްލަމް،

ވެދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބޭރުގެ ޤައުމުތަކަށް ރާއްޖޭއިން ސަފީރުން ކަނޑައެޅުއްވުމަށް ބޭނުންވާތީ، ތިރީގައި މިދަންނަވާ ބޭފުޅުން ސަފީރުކަމަށް އައްޔަންކުރުމަށް ގަސްތުކުރައްވާތީ، މި ބޭފުޅުން ސަފީރުކަމަށް ހަމަޖެއްސެވުމާމެދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަޝްވަރާ ހޯދުމަށްޓަކައި، އެ މަޖިލީހުން ނިންމަވާދެއްވުމަށް އަންގަވައި ދެއްވުން އެދެމެވެ.

#	ނަން	މަގާމް
1.	ޑޮކްޓަރ ސަލްމާ ރަޝީދު ހ. ވިލާދަރުގެ	ޖިނީވާގައި ހުންނަ އ.ދ.ގެ އޮފީސްތަކަށް، ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަ ދާއިމީ މަންދޫބުކަމަށް.
2.	އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޝުޖާޢު މއ. ދިލާސާގެ	ސިންގަޕޫރަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަ ސަފީރުކަމަށް.

މި ސިޓީއާއެކު، މި ބޭފުޅުންގެ ވަނަވަރާއި، ދިވެހި ރައްޔިތުންކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގެ ކޮޕީ ފޮނުވީމެވެ.

އިޙްތިރާމް ގަބޫލުކުރައްވާން އެދެމެވެ.

29 ޝަޢްބާން 1445

10 މާރިޗު 2024

ޚާދިމުކުމް

ޑޮކްޓަރ މުޙައްމަދު މުއިއްޒު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.